

บทความจากวิทยานิพนธ์เพื่อการเผยแพร่

ชื่อเรื่อง

(ภาษาไทย) การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

(ภาษาอังกฤษ) THE STUDY OF PERFORMANCE CONDITIONS AND PROBLEMS OF
THE RELATION COMMUNITY POLICE OFFICERS IN PHRANAKORN
SI AYUTTHAYA PROVINCE

ชื่อผู้วิจัย (ภาษาไทย) พันตำรวจตรีชัชวาล มหาสารานนท์

ชื่อผู้วิจัย(ภาษาอังกฤษ) POLICE MAJOR CHATCHAWAN MAHASARANON

ABSTRACT

The Purposes of the research were to study the performance conditions and problems of the relation community police officers in Phranakhon Si Ayutthaya province and to compare the performance conditions and problems of the relation community police officers in Phanakhon Si Ayutthaya province. The instrument used to collect the data was a questionnaire. The statistical analysis was performed by percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The findings revealed that:

1. Overall, the performance conditions of the relation community police officers are at a moderate level by ranking from the highest to the lowest as follows: the second step; performance, the first step; preparation, and the third step; monitoring.
2. Overall, the performance problems of the relation community police officers are at a moderate level by ranking from the highest to the lowest as follows: the third step; monitoring, the second step; performance, and the first step; preparation.
3. The performance conditions of the relation community police officers with various ranks were different at a significant level of .05.
4. The performance problems of the relation community police officers with various experiences and training were different at a significant level of .05.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาการปฏิบัติงานกับปัจจัยส่วนบุคคลของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี จำนวน 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า

1. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสภาพการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ และขั้นตอนที่ 3 ขั้นติดตามผล
2. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปัญหาการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นติดตามผล ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ และขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ
3. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีชั้นยศต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เป็นไปอย่างรวดเร็วได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงและผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การเกิดและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจในปัจจุบันจำเป็นต้องนำงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ในด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2546: คำนำ) โดยตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ประจำสถานีตำรวจทุกแห่งทั่วประเทศไทย ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง กองบัญชาการตำรวจนครบาล และตำรวจภูธรภาค 1-9 มีหน้าที่ดำเนินการเสริมสร้างความเข้าใจที่ีระหว่างตำรวจกับประชาชน ประพฤติปฏิบัติให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือ ศรัทธา ให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันตนเอง ครอบครัวและชุมชนในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติดให้โทษ ปัญหาเด็กและเยาวชนเบี่ยงเบนพฤติกรรม การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาอื่น ๆ ที่มีในชุมชน และให้ประชาชนสามารถ

ป้องกันตนเอง ครอบครัว ชุมชน ให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติภัย และปัญหาต่าง ๆ ได้ในระดับหนึ่ง และสามารถให้ความร่วมมือกับทางราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ความสำคัญของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ คือ การสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมและการรักษาความสงบสุขของสังคม หากความสัมพันธ์ร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนไม่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดผลเสียแก่ตำรวจหลายประการ ได้แก่ ทำให้อาชีพตำรวจเป็นที่ตั้งเกลียดชัง ไม่ได้รับความเคารพนับถือเท่าที่ควร มีผลกระทบต่อการทำงานของตำรวจ โดยตำรวจอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือหรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยมาก มีผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง กล่าวคือตำรวจอาจถูกทำร้ายหรือต่อสู้อันสืบเนื่องจากประชาชนขาดความเคารพยำเกรง มีผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายย่อมมีปัญหาและส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชนได้ ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่พบส่วนใหญ่ คือ ผู้บังคับบัญชาบางส่วนไม่เห็นความสำคัญของงาน ไม่เอาใจใส่ดูแล หรือให้คำแนะนำช่วยเหลือ คัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ หรือมีความประพฤติไม่เหมาะสมเป็นเจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเสียขวัญ เสียกำลังใจ และเกิดผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง แทนที่จะแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนก็จะทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีอยู่ได้ ตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินนโยบายของการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ภายใต้แผนหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และแผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2530-2534) จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2551 ภายใต้นโยบายกฎหมายและแผนหลักต่อไปนี้ คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ตำรวจภูธรภาค 1. 2551 : 3-5) จากการดำเนินงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านมายังไม่ปรากฏหลักฐานของการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานเลย ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงเห็นความสำคัญของการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัด

พระนครศรีอยุธยากับปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี จำนวน 176 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้อยูริยามานะ (Yamane) (ระบองกรรมสูตร. 2542 : 10) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 128 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยนำประชากรทั้งหมดมาทำการจับฉลากให้ได้รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 128 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 ท่าน แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดสอบใช้กับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ราย เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .945 และได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้จริงกับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่กำหนดไว้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ติดต่อหัวหน้าชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประจำสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี เพื่อขออนุญาตทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประจำสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี พร้อมทั้งได้ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาให้ออกหนังสือถึงหัวหน้าชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ประจำสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self administered questionnaire) ให้กับตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประจำสถานีตำรวจภูธรระดับอำเภอ 16 สถานี จำนวน 128 ฉบับ เมื่อได้ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการบันทึกตามคู่มือการลงรหัสที่ได้กำหนดไว้เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยเฉพาะแบบสอบถามส่วนที่เป็นมาตราประเมินค่า (Rating scales) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของตำรวจ

ชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงาน/ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงาน/ปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยากับปัจจัยส่วนบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าที (t-test) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านชั้นยศ รายได้ การศึกษา และประสบการณ์ด้านการฝึกอบรม ใช้ค่าเอฟ (F-test) สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีสภาพการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดลย์ ตะลุดนแพทย์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติต่อการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นของชุดปฏิบัติการ ได้แก่การเตรียมผู้ปฏิบัติการจัดระบบงาน การจัดองค์การ การเตรียมพื้นที่เป้าหมาย การจัดเตรียมข้อมูล การปฏิบัติงาน การประสานงาน และการวางแผนก่อนการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ก่อนการปฏิบัติงานทุกครั้ง ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกคนต้องมีการเข้าร่วมประชุมวางแผน มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ แบ่งงานกันทำ ตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรม โดยไม่ได้เน้นหนักการปฏิบัติงานไปที่ขั้นตอนหรือกิจกรรมใดเป็นพิเศษ แต่ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานเท่าเทียมกันทุกขั้นตอนและกิจกรรม

2. ผลการวิจัยพบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปัญหาการปฏิบัติงานในภาพรวมและรายชั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล อ่ำไพพิพัฒน์กุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 พบว่า กลุ่มประชากรเห็นว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในปัจจุบันมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีปัญหาการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมแตกต่างกัน แต่ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากกำลังพลที่ปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ วัสดุ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ งบประมาณสนับสนุนจากภาคเอกชนและองค์กรท้องถิ่นมีไม่เพียงพอ การได้รับความเอาใจใส่ดูแลและสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาไม่มากเท่าที่ควร ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานของตัวตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป ไม่ได้เน้นหนักไปทางด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอายุ รายได้ การศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พลทิต ไชยรส (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามอาชญากรรม : ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปราม

ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน คือ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชิตสันต์ ผลประสิทธิ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการสืบสวนสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ถึง 9 พบว่า อัตราเงินเดือน ระดับการศึกษา การได้รับการฝึกอบรมด้านการสืบสวน ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ก่อนและหลังการปฏิบัติงานทุกครั้ง ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ทุกคนจะต้องเข้าร่วมประชุมวางแผน มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ แบ่งงานกันทำ ตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมที่กำหนด โดยมีหัวหน้าชุดปฏิบัติการซึ่งเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตรจะพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัด ความเหมาะสม ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนและปฏิบัติงานไปพร้อม ๆ กัน ไม่ได้เน้นหนักไปที่ขั้นตอนหรือกิจกรรมใดเป็นพิเศษ แต่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีชั้นยศต่างกัน มีสภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมพงษ์ ขอมปรารค์ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ ได้แก่ ชั้นยศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิทยา สุทธิธรรม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ถึง 9 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีชั้นยศแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าชุดปฏิบัติการซึ่งตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีหน้าที่รับผิดชอบในการเรียกประชุมชุดปฏิบัติการซึ่งเป็นตำรวจชั้นประทวน เพื่อสั่งการและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่คนไปปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัด ความเหมาะสมของแต่ละบุคคล อีกทั้งยังต้องควบคุมและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานทั้งระบบโดยรวมให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงไปได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

4. จากผลการวิจัยพบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอายุ ชั้นยศ รายได้ การศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล อ่ำไพพิพัฒน์กุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับปัญหาการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ ส่วน ชั้นยศ และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีอายุ ชั้นยศ รายได้ การศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่างกัน ต่างก็มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานแตกต่างกันตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าชุด

ปฏิบัติการซึ่งเป็นตำรวจชั้นสัญญาบัตร โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัด และความเหมาะสมของแต่ละนาย เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันและปฏิบัติงานไปพร้อมๆ กัน โดยมีการเข้าร่วมประชุมวางแผนการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมปรึกษาหารือสอบถามปัญหาและอุปสรรคทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติงานเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นให้หมดไป ทำให้การปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมสำเร็จลุล่วงไปได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทศพล อ่ำไพพิพัฒน์กุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 8 พบว่า การได้รับการอบรมด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์แต่ละนายมีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน ทำให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานแตกต่างกันโดยตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมมาแล้วจะมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานได้มากกว่าตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมเลย เพราะตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนและกิจกรรมเป็นอย่างดีทำให้ทราบว่าปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานที่ขั้นตอนและกิจกรรมใด และจะต้องแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นอย่างไร

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 40 ปี มีชั้นยศเป็น สิบตำรวจตรี – คาบตำรวจ มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาท มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน 11 – 15 ปี และมากกว่า 15 ปี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรม
2. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า มีสภาพการปฏิบัติงานเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ และขั้นตอนที่ 3 ขั้นติดตามผล
3. ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีปัญหาการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นติดตามผล ขั้นตอนที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ และขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ
4. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอายุรายได้ การศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน มีการปฏิบัติงานไม่

แตกต่างกัน ยกเว้นตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีชั้นยศต่างกัน มีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีอายุ ชั้นยศ รายได้ การศึกษา และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ยกเว้นตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีการทบทวนนโยบายตำรวจชุมชนสัมพันธ์ตั้งแต่บทบาท อำนาจ หน้าที่ การปฏิบัติงาน การบริหาร บุคลากร งบประมาณ และวัสดุ/อุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหาการปฏิบัติงาน โดยการจัดประชุม/สัมมนาตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อหาแนวทางของการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และจัดสรรงบประมาณ บุคลากร วัสดุ/อุปกรณ์ ให้พร้อมในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. กองบังคับการตำรวจนครบาล กองบังคับการตำรวจสอบสวนกลางและตำรวจภูธรจังหวัดทุกแห่ง ควรเรียกประชุมหัวหน้าสถานีตำรวจที่มีชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์เพื่อชี้แจงให้ทราบถึงสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์และเข้าไปกำกับดูแลเอาใจใส่โดยเป็นที่ปรึกษาและแก้ไขปัญหายุ่งยากที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของตนเองอย่างใกล้ชิด

3. สถานีตำรวจทุกแห่งที่มีชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ควรมีนโยบายให้เพิ่มการปฏิบัติงานในกิจกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน กิจกรรมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อม และกิจกรรมการติดตามผล ประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข และเร่งแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานในกิจกรรมการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน กิจกรรมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อม และกิจกรรมการติดตามผล ประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข

สิ่งที่ควรศึกษาต่อไป

1. ควรมีการศึกษาโครงสร้าง และการบริหารงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ควรมีการประเมินผลโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ตามความเห็นของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. ควรมีการนำเสนอโปรแกรมการพัฒนาการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- ชิตสันต์ ผลประสิทธิ์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่สืบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณีกองกำกับการสืบสวนสอบสวน กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 ถึง 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ตำรวจภูธรภาค 1. (2550). แผนปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตำรวจภูธรภาค 1 ประจำปี พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : ตำรวจภูธรภาค 1.
- ทศพล อ่ำไพพิพัฒน์กุล. (2549). ปัญหาในการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจนครบาล 8. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤกษศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- พลจิต ไชยรส. (2547). ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามอาชญากรรม : ศึกษากรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พิทยา สุทธิธรรม. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 ถึง 9. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ ขอมปรางค์. (2539). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน : ศึกษาเฉพาะกรณีตำรวจภูธรจังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2546). คู่มือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- _____. (2549). แนวทางเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ.
- อดุลย์ ตะลุดแพชย์. (2532). ทศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อการปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุดปฏิบัติการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ของกองบัญชาการตำรวจนครบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.